

MÔ HÌNH LỚP THPT ĐẶC BIỆT *cho học sinh vùng cao Lệ Thủy*

THANH HẢI

Năm học 2020-2021 vừa qua là năm học thứ 3 huyện Lệ Thủy duy trì lớp học THPT “nhỏ” nhằm giúp các em học sinh vùng cao có cơ hội thực hiện ước mơ được đến trường. Đây là mô hình giáo dục đặc biệt của huyện Lệ Thủy, đã góp phần nâng cao tỷ lệ phổ cập THCS mức độ 3 và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực tại chỗ cho 3 xã miền núi Kim Thủy, Ngân Thủy và Lâm Thủy.

Trước đây, ở 3 xã miền núi Kim Thủy, Ngân Thủy và Lâm Thủy có nhiều trường hợp học sinh mới học hết lớp 9, nhưng do không nằm trong diện được tuyển sinh vào trường PT Dân tộc nội trú tỉnh nên học sinh đã nghỉ học, ở nhà ít năm thì lập gia đình khi chưa đủ tuổi đăng ký kết hôn. Trường hợp Hồ Văn Mười ở bản Cây Bông, xã Kim Thủy là một ví dụ như vậy. Trước đây, mỗi năm Lệ Thủy có khoảng 120 học sinh người Bru - Vân Kiều tốt nghiệp THCS, nhưng chỉ tiêu tuyển sinh của trường Phổ thông Dân tộc nội trú (PT DTNT) tỉnh chỉ tiếp nhận khoảng 30 em, số còn lại phải nghỉ học, nạn tảo hôn vì thế gia tăng. Sinh đẻ sớm, đông



Các em học sinh vùng cao Lệ Thủy tham gia học tập tại Trường PT Dân tộc nội trú huyện Lệ Thủy

Ảnh: P.V

con, đời sống kinh tế của nhiều gia đình đồng bào Bru - Vân Kiều thêm phần khó khăn, tệ nạn xã hội vì thế cũng dễ dàng xâm nhập vào địa bàn.

Để tạo điều kiện cho các em học sinh ở 3 xã miền núi Kim Thủy, Ngân Thủy và Lâm Thủy tiếp tục theo học cấp THPT, huyện Lệ Thủy đã họp bàn và thống nhất giao cho Phòng Giáo dục và Đào tạo, Trường PT Dân tộc nội trú huyện và Trung tâm Giáo dục Dạy nghề Lệ Thủy phối hợp mở lớp THPT cho học sinh 03 xã miền núi. Trong đó, Trung tâm Giáo dục Dạy nghề có trách nhiệm

dạy học văn hóa, Trường PT Dân tộc nội trú huyện quản lý, nuôi dưỡng, và gọi đây là lớp học “nhỏ”. Thầy giáo Lê Văn Bình - Hiệu trưởng Trường PT Dân tộc Nội trú huyện Lệ Thủy cho biết khi thực hiện mô hình giáo dục đặc biệt này, số lượng học sinh tăng lên nhưng nhà trường không được bổ sung cán bộ phụ trách nên gặp nhiều khó khăn. Tuy nhiên, với tinh thần vượt khó, cán bộ, giáo viên, nhân viên của trường quyết tâm cùng huyện thực hiện thành công mô hình, nhằm hỗ trợ tốt nhất cho các em học sinh dân tộc vùng cao.

Từ năm học 2018 - 2019 đến nay, huyện Lệ Thủy đã tổ chức được ba lớp học 10, 11 và 12 cho 107 học sinh Bru - Vân Kiều của 3 xã Kim Thủy, Ngân Thủy, Lâm Thủy. Nhờ có lớp THPT “nhô” của huyện mà các em học sinh miền núi được tiếp tục con đường học vấn sau khi tốt nghiệp THCS.

Tại các lớp THPT “nhô” của huyện Lệ Thủy, ngoài giờ lên lớp, các học sinh Bru - Vân Kiều được tập trung ăn ở sinh hoạt nội trú có nền nếp dưới sự theo dõi, chăm sóc của các thầy cô giáo. Các em còn được tăng gia sản xuất cùng các thầy cô giáo, tham gia các buổi ngoại khóa, nâng cao kỹ năng sống và nhận thức về văn hóa, xã hội, các hoạt động văn nghệ, thể dục thể thao gắn với văn hóa của đồng bào dân tộc Vân Kiều... Từ xa xưa, sinh sống giữa đại ngàn, khi lên rẫy làm nương hay xuống suối bắt cá, người Bru - Vân Kiều đã tạo ra nhiều loại nhạc cụ, nhiều điệu hát, điệu múa mang nét văn hóa đặc trưng của cộng đồng dân tộc mình. Chính những giá trị văn hóa truyền thống này đã tạo nên sức mạnh tinh thần vun đắp cho sự trường tồn của dân tộc Bru - Vân Kiều từ thế hệ này sang thế hệ khác. Tuy nhiên, hiện nay, cùng với sự xâm lấn của nhiều luồng văn hóa mới đang dần bào mòn những di sản văn hóa của đồng bào Vân Kiều nơi miền Tây Lệ Thủy. Những năm gần đây, đời sống vật chất của đồng bào dần được nâng lên nhưng tiếng sáo khsui, chiêng prana, công

coang, moong, đàn tín tung, kèn amam, sáo pi hay tiếng trống ít khi được cất lên; điệu Xiêng oát, Tà oải, Xa nót, Roai troong ngày một thưa vắng, mai một. Chính vì thế, bảo tồn và phát huy giá trị những nét văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào Bru - Vân Kiều là một trong những mục tiêu đặt ra trong việc giáo dục, đào tạo các thế hệ học sinh Bru - Vân Kiều. Từ đó, khơi dậy trong mỗi học sinh ý thức tự hào, gìn giữ truyền thống, bản sắc văn hóa của dân tộc mình.

Ngoài những kiến thức văn hóa, mô hình THPT “nhô” huyện Lệ Thủy còn đưa chương trình đào tạo nghề vào giảng dạy. Các em học sinh đã được học nghề may mặc, điện dân dụng. Theo lộ trình, tốt nghiệp THPT, các em sẽ có thêm bằng trung cấp nghề, tạo thêm cơ hội để các em lập thân, lập nghiệp. Học vấn sẽ giúp học sinh Bru - Vân Kiều trưởng thành trong suy nghĩ và hành động, tránh xa vòng luẩn quẩn của nạn tảo hôn, đông con, nghèo đói, đóng góp sức trẻ và trí tuệ xây dựng bản làng trong tương lai. Ông Nguyễn Văn Hùng - Bí thư Đảng ủy xã Ngân Thủy, huyện Lệ Thủy cho biết, mô hình lớp học THPT “nhô” đặc biệt có ý nghĩa đối với 3 xã miền núi của huyện Lệ Thủy, góp phần nâng cao dân trí, đưa cuộc sống của bà con đồng bào dân tộc nơi đây ngày càng thêm phát triển.

Sau một thời gian triển khai mô hình lớp học THPT “nhô” tại huyện Lệ Thủy, tỷ

lệ tuyển sinh, huy động số lượng học sinh đến trường luôn đạt kế hoạch đề ra. Học sinh có ý thức học tập và rèn luyện tốt. Tỷ lệ chuyên cần đạt 95%, tỷ lệ học sinh hạnh kiểm khá tốt đạt trên 80%, gần 92% học sinh lên lớp. Lệ Thủy đã đủ điều kiện đề nghị công nhận đạt tỷ lệ phổ cập giáo dục THCS mức độ 3. Ông Đặng Đại Tình - Chủ tịch UBND huyện Lệ Thủy cho biết: Sắp tới, huyện Lệ Thủy sẽ chỉ đạo các cơ quan, ban ngành liên quan tiếp tục nghiên cứu, tạo điều kiện và hỗ trợ kinh phí để đầu tư mở các lớp bậc học THPT cho con em vùng đồng bào dân tộc trên địa bàn nhằm mục tiêu góp phần nâng cao dân trí, đào tạo nguồn nhân lực tại chỗ phục vụ ngay cho chính đồng bào vùng cao một cách thiết thực và hiệu quả nhất.

Hiệu quả thiết thực của mô hình các lớp THPT “nhô” tại địa bàn miền núi đã được thực tiễn minh chứng. Mặc dù trong điều kiện kinh tế hết sức khó khăn nhưng huyện Lệ Thủy vẫn quyết tâm duy trì mô hình THPT “nhô” nhằm góp phần vào việc nâng cao trình độ dân trí, đào tạo nguồn nhân lực cho 03 xã miền núi. Và đây cũng là tiền đề các em có điều kiện viết tiếp ước mơ con chữ, để sau này về xây dựng quê hương, bản làng ngày càng giàu mạnh, văn minh, phát triển kinh tế - xã hội, tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội vùng biên ngày càng ổn định ■

T.H